

jag blott vore annorlunda, och kunde göra dig lycklig.

Här lefver vi ett tyst och stilla lif, vädret har hindrat oss att vistas ute i det fria, utan vi hafva lefvat emellan fyra väggar och det har ej varit så alldeles roligt, jag har mycket saknat Frosteruses, och kommer alltid att sakna den snella och glada Tant, när jag kommer hem skall jag skrifva, och tacka dem, var nu inte rädd, jag skall bjuda till att skrifva så gott jag kan, och Tant skall vist hafva öfverseende med mig.

I nästa bref skulle jag besvära dig med några commissioner, jag ämnade sy åt Elis Tschernichin en dyna, och skulle behöfva garn, om du har tid, med dem, så skickar jag väl prof.

Lilla Hanna börjar att stiga opp så rysligt tidigt, hon väcker mig redan klockan sex, och då brukar jag alltid ligga, och leka med henne någon timme,

Hon är mycket frisk, men har ej fått flere tänder. jag fick glädjen en dag höra henne ropa Mamma, det var första gången,

Till Maninga ämnar jag ej resa, det blir så sent, och vädret är ej heller sådant, att jag skulle hafva lust att färdas med Hanna, jag är nu här par veckor, och reser sedan och ställer allt i orning till din hemkomst, det blir så roligt så roligt, att få min egen ljufva Make hem, till vårt lungna hem. Hvar gång jag tar lillan i famnen så kommer jag ihåg dig, och längtar efter den tiden, då jag får visa henne åt dig. Flickorna och Anette voro i somras hit resta på par veckor, och det kan hända att Anette ännu kommer hit, jag skulle önska, då skulle vi få bo tillsammans här oppe, i stället att jag nu bor här ensam.

I morgon väntas Röhring hem, Charlotte hade bref i går från honom, Jag blir litet otålig att vänta hela två veckor på bref, måtte det då hels komma fram och inte som förra gången låta mig vänta flera veckor, numera är jag ej ängslig ty jag vet nog att du skrifer, fastän de få ligga på postkontoren,

Fru Wirzen ämnar ännu i September resa till Helsingfors, ack hvad jag skulle vara olycklig i hennes ställe, om jag hade måsta vara så länge skild ifrån dig, som hon ifrån sin man. Kommer du ihåg då du brydde henne, att Wirzen en skulle känna någon saknad efter henne, då han har så mycket förströelser. hon har skrifvit derom till honom, och han har svarat, att du nog sjelf nu fick erfara hvad det vill säga att vara skild ifrån hemmet och de sina.

Måtte din resa nu gå bra, och jag få dig frisk och sund åter, Gud skydde dig, min egen ljufva älskade Make Farväl

Din trogna
Jeanette.

Calle mår bra. Hanna ber helsa sin ömma Pappa.

95 J. V. SNELLMAN – J. L. SNELLMAN 22., 23. &
26.IX 1847
HUB, JVS handskriftssamling

Hull d. 22 September 47.

Ömt Älskade saknade Maka min!

Ännu varm i hjertat af Dina så ljufva kärleksfulla bref, sätter jag mig ned att skriva dessa rader. Jag fick här dessa fyra bref med poststempel af den 3:dje, 16:de, 23:dje och 28:de Augusti. Jemte glädjen hafva de

dock bragt mig sorgen att veta, att Du ännu vid det sistas afgang icke erhållit flera än det ena Libauer brefvet från mig. Jag gör mig förebråelser, att hafva fördröjt med det andra från Berlin, i väntan på Dina bref öfver Hamburg. Men enligt min beräkning afgick det dock den 3:dje eller 4:de Augusti och borde hafva hunnit fram på 8 à 10 dagar. Äfven brefven från Dresden af ~~den~~ 13:de och Leipzig ~~den~~ 14:de augusti hade i de dagarne bort framkomma. Men jag tänker, att deras uppbrytande i Helsingfors dragit ut på tiden. Ty så enfaldig och dålig kan väl vår poststyrelse vara, att den i mina bref till Dig anar riksfarliga hemligheter. Likasom jag icke nog offentligt skulle hafva yttrat mina åsigtter eller icke skulle bevisat mig vara en laglydig trogen undersåte. Det harmar mig i sanning djupt, då jag tänker, att lyckso- kares usla angifvelselusta gjort Dig min älskade bittra stunder. Ty intet annat kan hafva vållat dröjsmålet med mina brefs framkomst. Jag vill dock hoppas, att Du inom September fått dem alla, äfven det från Brüssel af den 22 Augusti.

10 Ty värr finner jag dock, att äfven Dina bref hit, som gått öfver Sverige, dröjt 3 veckor på vägen. Så har Du åter stackars liten min Maka fått vänta nära fyra veckor. Men jag ville icke skriva under stämpel från Paris. Nu ångrar jag äfven detta. Ty hvad gör mig någon förtret, blott Du min älskade haft det lugnare.

Äfven jag har jemnt en hel månad saknat underrättelse från Eder. För att vara sann, vill jag likväl icke säga, att detta bragt mig stor oro, sedan jag var så lugnad genom Din vistelse hos Frosterus och än mer sedan Dina så kära bref gifvit mig en så fast visshet om Din tillgifvenhet och så ljufva förhoppningar för min framtid. Tro dock ej, att de bref, jag nu erhållit, funnit mig lugn och kall. Med glädjetårar och många kyssar har jag mottagit dem. Och såsom de öfriga skall jag bära dem på halsen i denna för mig så kära väskan, så att, om jag 30 förlorar mina öfriga effekter, denna dyrbara egendom icke lemnar mig förrän med lifvet. Tro mina ord älskade Goda Maka: att jag icke eger något dyrbarare, än dessa Dina bref, i hvilka jag först lärt mig känna dig, så god, så förståndig, så kärleksfull Du är, sådan jag hoppats, att Du skulle vara och blifva, men hvarom jag äfven stundom tviflat, dock nu aldrig mera skall tvifla

Nu kan Du vara trygg älskade min för min resa; och då Du läser detta, är jag kanske redan på Finsk jord. Blott några dagar sedan, och jag är hos Dig, i Dina veka armar, hos vårt lilla barn, i mitt kära kära hem. O huru ljuft det är att tänka derpå. Tror Du, att jag varit riktigt 40 rädd som en hare nu och då. Ty nu älskar jag lifvet så mycket. På de Engelska jernvägarne är det också oroligt, och olyckor hända alla veckor. Men hvarken på Nordsjön eller Östersjön har någonsin ett ångfartyg haft olycka. På ett sådant beger jag mig nu härifrån till Hamburg, der vi äro i Söndag bittida. Derifrån i postvagn till Lübeck och den 1:sta Oktober på ångbåten till Stockholm. Derifrån lärer första fartyg gå först den 7:de till Åbo och den 9:de till Helsingfors. Den 10:de, Söndag, måste jag väl dröja der; men den 11:te reser jag och är den 15:de hos Dig, hos Dig min egen egen älskade, ljufva goda Maka, vid Dina fötter, vid Ditt hjerta. Jag beder med Dig: Herre Gud i 50 himmeln, milda Fader, bevara mig ovärdiga för denna stund, för den skönaste stund i mitt lif; komme sedan, hvad Din Försyn öfver mig besluter!

Skulle jag ej vara hos Dig på bestämd dag, så oroa Dig icke. Ty kanske gå ångbåtarne icke på de dagar, jag nu antagit. Det behöfs blott, att hjulet på schäsen går sönder, så måste jag dröja en half eller

hel dag. Tullen kan också göra förhinder i H<elsing>fors. I sådant fall sker det till en del för Din skuld, lilli min; ty dina effekter äro de svåraste att få fram. Jag ångrar nästan att jag här bestämt tiden för min hemkomst, emedan så lätt några dagar kunna gå med utöfver beräkningen. Men låfva mig, att först börja vänta den 20:de Oktober; och jag är då viss, att Du icke väntar länge förgäfvets.

Min beskrifning från Frankrike är allt ännu ofulländad. Resan har icke gifvit mig någon ro att fullfölja den. Här i England har äfven det ena trängt sig på det andra. Jag vill dock försöka, att gifva Dig ett litet begrepp om detta land.

10

Du vet liten min och ser på kartan, att till England äfven hörer Skottland och Irland, hvilket allt tillsamman kallas Storbritannien. I England och Skottland, som snart 200 år varit fast förenade råder samma språk, och samma sed; men i Irland, der Katolska eller Påfviska kyrkan är rådande talar ännu folket Iriska. Kristendomen kom hit för tusen år sedan (åren 5 till 700). Befolkningen var ringa: först Britter, men vid den tiden redan Sachsare eller Tyskar. Sedan bosatte sig många Danskar och slutligen (år 1000) en hel krigshär riddare från Frankrike, provinsen Normandiet på kusten midtemot, der ett par hundra år förut äfven Svenskar, Danskar och Norrmän slagit sig neder. Medan nu Tyskar, Danskar, Svenskar, Norrmän hafva beslägtade språk och seder, men Italienare, Spanjorer Fransmän tala språk, som härstamma från de gamla Romarens Latin, hvarföre de förras kallas de Germaniska, de sednares Romaniska språken, så utgör nu Engelskan en blandning af båda; och språket låter ibland som Tyska, ibland som Franska eller Latin. Af de Normanniska Baronerne och Riddarene blef landets första adel. Men då konungarne af denna stam ville hafva pengar för att styra landet, så skaffade sig de förtryckta Sachsarne, som skulle betala, den ena friheten efter den andra. Dessutom går det alltid så med dem, som herrska och lefva goddaggar, att de blifva sämre dag för dag, medan de som arbeta, vinna dagligen i upplysning och pengar, i andlig och lekamlig rikedom. Så gick det äfven här. Men då landet är litet, så kunde folket mindre än eljest lefva af jorden, och då det ligger midt i hafvet, så lärde man tidigt att idka sjöfart och handel. Spanmål fanns ej mer än landet behöfde, och så uppstodo mycket handverkare och fabrikanter. Först för tvåhundra år tillbaka begynnade dock Englands handel att blifva stor. De begäfvos sig till Amerika och Ostindien att sälja sina fabrikanter och bosatte sig småningom i alla verldsdelar. En stor del af Nordamerika lydde under dem, men utgör nu ett eget rike, de Nordamerikanska Fristaterna, der ändock Engelskt språk och sed herrskar. År 1770 skiljdes de från England. Men i stället har nu England inkräktat hela södra Asien (Ostindien); så att, fastän Storbritanniens folkmängd icke är öfver 20 millioner, så herrskar den öfver 130 millioner i Ostindien och har dessutom länder och orter i alla världens ändar. På detta århundrade har landets makt tillvuxit oerhördt med hvarje dag. Med rikedom vexte äfven upplysningen. Den gamla adeln försvann och den nya har uppstått derigenom att landets utmärktaste män blifvit adlade. Derföre är äfven den här ännu rik och stark, medan den i det öfriga Europa är förfallen. Af de många friheter, folket tillvann sig, är hufvudsumman, att det sjelf stiftar sina lagar. Regenten utnämner Ministrar, som kunna dömas och straffas om Regeringen öfverträder lagarne. Alla år samlas »Parlamentet», adeln i »Öfverhuset», folkets valda ombud i »Underhuset». Det sednare säger ensamt, huru mycket pengar Regeringen bör

20

30

40

50

få, att aflöna embetsmän, hålla flotta och armeer o. s. v. Men lagar stiftas af båda husen gemensamt. Skulle nu Regenten icke utnämna sådana, ministrar, som styra landet väl, så kan Parlamentet vägra skatterna och dessutom säga Nej till alla de lagar och förordningar, ministrarne föreslå. Sålunda måste äfven ministrar och alla öfriga embetsmän vara så utmärkta, att de åtnjuta folkets förtroende. Här af kommer nu, att England för närvarande kan hafva en drottning (*Victoria*), som vid 18 års ålder kom på thronen och nu är sina 26 år gammal. Ty på henne beror landets styrelse föga. Utnämner hon ministrar efter folkets vilja, så går allt bra. Hon behöfver blott vid vissa tillfällen läsa upp ett tal i Parlamentet och stundom underskrifva sitt namn. Den Drottningen har också en man, Prins Albert. Han har ingen annan syssla än att vara hennes man. Hvad säger Du derom lilli Du. Folket säger, att *Victoria* är mon om, att han är mon om sin syssla, och icke tål att han ser på någon annan än henne. Båda hafva väl tillsammans en 20 millioner rubel att lefva på; d. ä. fyra gånger så mycket som hela Finlands statsinkomst.

Men så finnes det också pengar i detta land. Köpmän med flera millioner är här hvardagssak. Alla menniskor sträfva och arbeta för landtbruket, så att hela England är en enda trädgård, hvarje äng plöjd och sådd, och hvarje träd planteradt för fabrikerna, så att Engl^{and} tillverkar de bästa varor af hvarje sort, isynnerhet ylle och bomullsväf-nader och jern och stålarbeten – för handeln, så att landet eger till tiotusental skepp och ett par tusen ångfartyg. Men också läser folket mer än något annat, lefver stilla inom familjerna och uppfostrar sina barn strängt, och är mera gudaktigt än något annat folk. För fabri-kerna har det varit en stor sak, att här finns så mycket jern och stenkol, för att smälta och smida, och nu för ångmachinerna, hvilka nyttjas att drifva hjul i smedjor qvarnar o. s. v. De begagnas också allmänt till eldning. För upplysningen har det verkat, att här kan skrivas och tryckas, hvad som helst. För fromheten, att äfven religionsbekännelsen är fri, så att här finnas hundradetals olika läror och församlingar. Ty menniskan är varm för sin tro och öfvertygelse, då den är fri, men blir likgiltig, då den är tvungen eller en lexa, som af vana repeteras,

När man nu ser hufvudstaden London, som småningom utvidgat sig, uppslukat kringliggande städer och byar, är ungefär en Svensk mil lång och har 1 1/2 (säger En och en half) million invånare, när man ser denna ofantliga stad, så betages man af förvåning. Stora hus och gator ser man öfverallt, men ingenstädes i sådan mängd, och ingenstädes en sådan folkmassa, gående, åkande och ridande. I hörnen af gator, två gånger så breda som i Kuopio, trängas stundom vagnar och kärror, så att ingen kommer ur fläcken på tio minuter. Hyrvagnar finnas flera tusen. Såkallade Omnibus, vagnar för 16 à 20 personer gå fram och åter på de stora gatorna hvar femte minut, på ett par sträckor hvarannan minut. För ungefär 50 kopek åker man i dem från den ena delen af staden till den andra. På deras taksäten åkte jag ofta och gerna, för att se staden och rörelsen. På floden Thames (läs Temsen), som flyter genom staden gå ångbåtar för passagerare upp och neder hvarje femte minut. På den finnas skepp till hundratal. Men de flesta äro i »dockorna», det är i stora breda kanaler, i hvilka vattnet innestänges genom slussar. Detta är nödigt, emedan vattnet i Oceanerna och i Nordsjön och Medelhafvet stiger och faller hvarje sjettem timme, i Thamesflodens mynning inom London ungefär 8 à 9 alnar. När det stigit, vid »Floden», gå fartygen in i dockan, och när det faller, vid »Ebben», stängas slussportarna, så att vattnet blir kvar i dockan lika

högt. Sådane dockor med 100 till 200 skepp i hvarje finnas uti London 5 stycken. Dessutom flera smärre. Invid en sådan, som jag fick bese, fanns ett tobaksmagasin så stort som kanske tie gånger Pappas trädgård, en källare, i hvilken lågo 30 000 stora tunnor (fat) Portvin, o. s. v. Från London gå åtminstone fem jernvägar och på fyra af dem afresa och komma hvarje timme 2 till 3 hundra personer på hvarje, jemte varor på 20 till 30 oerhörda vagnar, stora som salar. Dessutom gå flera gånger i veckan ångfartyg till flera tiotal ställen i Europa och öfriga verldsdelar, hvarje dag till lika många Englands städer – utom de seglande fartygen 40, 50 eller 60 hvarje dag. Det är denna ofantliga rörelse, som slår hvarje besökande med förvåning; och Du tror knapp, att det är högtidligt, att se alla dessa människor sträfva och arbeta för lifvets bergning, för sitt och de sinas välstånd. 10

När Du ser på Din karta, så är Hull icke så långt från London. Men på den väg jag reste är dock afståndet nära 40 mil. Sjelfva resandet upptog likväl endast 13 timmar. Med vissa extra trainer (läs trä-) eller vagntåg går det på 8 timmar. På karta, jag medför skall Du få se, huru jernvägarne gå som ett nät öfver hela landet. Oupphörligt möter man här trainer, som gå från alla kanter af landet med varor och människor. Och likväl finnas kanaler i mängd, långsät hvilka små fartyg släpas i mängd. Kanalerna gå ofta öfver landsvägarne, och jernvegarne på samma ställen öfver kanalerna. Hull är en sjöstad som London med sina dockor, med sin stora handel och rörelse. Men annorlunda beskaffade äro fabriksstäderna ini landet. Vi stadnade i Sheffield, med 100 tusen invånare, der nästan hvarje gård är en fabrik för jernvaror. Öfverallt hörs här essjornas sprakande, hjulens gnisslande, hammar-slag filande och skruvande. Stenkolsröken böljar upp ur hundradetal höga skorstenar och ligger som ett ständigt moln öfver staden, nu vid den fuktiga väderleken äfven mellan husen, som alla äro svärtade deraf. Sådane städer äro ruskiga att åse och smutsiga, men ifrån dem utgå de skönaste varor till alla verdens ändar. I hela landet gör den stora befolkningen alla lifsförnödenheter dyra, och arbetarena äro derföre ofta fattiga. En 18 års flicka, som skurade sågar med en grof sand, sade sig förtjena 8 Rubel 80 kopek i veckan, och en arbetare i Londons dockor, kan förtjena 3 rubel 25 kop(ek) om dagen; men det vill ej förslå efter deras sätt att lefva, vid hvetbröd, kött, ost, öl och the. Hvar man såg, hade dock arbetarena mest här sina snygga, väl försedda rum. Men äfven uselhet finnes. Dock ingenstädes göres så mycket för de fattiga som här. Fattighus, sjukhus, utdelningar, skolor, biblioteker, bad och tvättanstalter ombesörjas af otaliga samfund, af frivilliga gåfvor och föreningar. Härifrån hafva också Bibelsällskaperna utgått, Missionssamfunden för hedningars omvändelse, samfund för slafvars friköpande, fängelsernas förbättrande, brottslingars förbättring o. s. v. och årligen användas ännu millioner för sådana ändamål icke blott för England utan för alla jordens länder. Äfven hos oss utdelas årligen Svenska och Finska Nya Testamenten på Engelska Bibelsällskapernas bekostnad. 20 30 40

För Dig, som icke förut läsit beskrifningar öfver England, är väl redan mina ord berättelse om en underverld. Jag har deremot funnit andras beskrifningar öfverdrifna i mycket. Endast landets odling och fabrikers mängd och handelns storhet ger en anblick öfver förväntan. Men det yttre af byggnader och drägter samt det mindre folkets lif ger icke begrepp om det stora välståndet, den stora snygghet och bekvämlighet som så ofta prisas. Så usla kojor som hos oss ser man icke, emedan husen alla äro af sten; men på landtbygden finnes dock mycket 50

små bostäder och många föga inbjudande; och i städerna, der hvarje familj har sitt smala hus, vanligen tre våningar högt, med två å tre fönster i våningen, och der husen icke äro rappade, utan öfverallt visa det af stenkolsröken svärtade teglet gifva gatorna icke någon ståtlig anblick. Det fattigare folket går nästan sämre klädt än i Tyskland och på de ställen, der jag kunnat taga in, har rummens lyx varit ingen serdeles. Vackert glas i fönstren och sköna mattor äro dock allmänna. Jag ville så gerna köpa af dessa mattor för oss, om jag blott hade råd. Dyrt vill här vara; likväl, mindre dyrt, än jag trodde. På de få dagar, jag varit här kan man dock icke lära sig inse förhållandet. Alla människor lefva hemma hos sig icke såsom i Frankrike och Tyskland på offentliga ställen. Ett kaffehus har jag icke besökt i hela England. En gång i teatern. Öfverhufvud finnes här intet för den, som vill roa sig. Det vill jag också icke utan har det gladt mig att blott vara vittne till den så storartade rörelsen öfverallt. Den enskilda människan försvinner i denna myrstack. Till och med olycka och undergång märkas och ihågkommas en minut. Ena halftimmen springer en ångbåt eller krossas ett vagntåg på jernvägen, och den nästa strömmar människomassan fram på samma vägar utan att mera tänka på det skedda.

20
 30
 40
 50
 60
 70
 80
 90
 100
 110
 120
 130
 140
 150
 160
 170
 180
 190
 200
 210
 220
 230
 240
 250
 260
 270
 280
 290
 300
 310
 320
 330
 340
 350
 360
 370
 380
 390
 400
 410
 420
 430
 440
 450
 460
 470
 480
 490
 500
 510
 520
 530
 540
 550
 560
 570
 580
 590
 600
 610
 620
 630
 640
 650
 660
 670
 680
 690
 700
 710
 720
 730
 740
 750
 760
 770
 780
 790
 800
 810
 820
 830
 840
 850
 860
 870
 880
 890
 900
 910
 920
 930
 940
 950
 960
 970
 980
 990
 1000

Likasom deras tankar vända sig också mina till mitt eget. Det oroar mig litet att Lillin varit sjuk, och att inga fler tänder visat sig. När jag betänker att äfven nu nyheterna från Eder äro en månad gamla, så är det mig tungt nog att tänka på den månad, som sedan sista brevet förgått. Till Stockholm har jag ännu tie å tolf dagar; och äfven der lærer väl brefven vara gamla. Gud låte lilla barnet stackare få lefva. Jag vet icke huru jag eljest skulle trösta mig och Dig, älskade min, som i Henne har halfva Ditt lif. Calles skolgång gör mig också oro. Hur har väl han burit sig till i Skolan? – Tack snälla min för att Du behöll Mina. Gör så också med Mari stackare. Hon är dock villig och beskedlig. Kanske blir hon äfven omtänksammare.

d. 23.

Mitt ljus tog hastigt slut i går afton och jag tvangs sluta utan godnatt till Dig annorlunda än i mina tysta tankar. Med dessa tankar på Dig somnar jag nästan hvarje qväll, och det har ofta händt mig, att jag icke kunnat somna med tanken fästad vid något annat. Men då jag drömer om glädjen att åter vara hos Dig, så glömmar jag alla andra världens bekymmer, och ro och lugn lägger sig kring mitt hjerta, emedan jag vet mig ega ett ställe på jorden, der det är mig ljuft att vara.

Redan i dag har jag varit ut och samlat litet för Dig, det är bland mina käraste bestyr. Eljest har jag också här intet att göra. I staden finnes föga att se och hvad jag kunnat hjälpa L<ängman>, är redan bestyrt.

Jag tänker, att Du nu åter är hemma, och fruktar, att vistelsen der är Dig mera ensam och ledsam än i Idensalmi. Du har icke skrivit, om Du afvänt Lillin eller ej. Jag tänker litet på, att det blir svårt att se den sorgen. Också funderar jag på, hvad det hade att betyda, att Doktorinnan fruktade för Din ansträngning på höängen. Skulle det väl vara något, som Du inte omtalat för mig? Lilli Du, hvad jag skall banna och kyssa Dig, om Du varit så förtegen! Men kanske tänker jag så förgäfvets, och för Din skuld ville jag äfven gerna, att Du skulle få hvilat litet stackars Gumman min.

Äfven har jag litet bekymmer för marknaden, då Du väl vill köpa

upp åtskilligt, men torde hafva ondt om pengar. Du mins väl dock att Du i denna månad kunnat uppbära 60 R^ub^el Sⁱlver af Pappa. Skulle Du behöfva något mera, så får Du väl af honom till min hemkomst. Huru nästa år skall gå väl i affärerna, inser jag ännu icke, då äfven resan genom aflöningarne der hemma och vid Skolan och för Tidningen. Men jag har hittills erfarit, att med dag kommer råd; och då jag åter kommer hem skall jag arbeta raskt. Den, som har helsan och arbetar, svälter icke. Får jag blott se Eder friska, nöjda och glada, så betyder arbete för mig intet, och hvad det kan tynga, det skall min egen ljufva Makas omsorger snart göra lättare.

10

Vid närmare betänkande förer jag detta bref med till Hamburg; ty det går dock så fortare.

Hamburg den 26:te Septemb.

Här är jag lyckligen älskade min. Den 23 om aftonen gingo vi ombord på ångbåten, men kunde i anseende till ebben icke afresa förrän kl. 4 följande morgon. Resan gick väl under något stark vind d^en 25; och i dag på morgonen ankrade vi här i hamnen. Det enda onda jag har af resan är sjögång i hufvudet och litet tandvärk. Här har jag träffat Borgströmska familjen, som äfven reser hemåt. Förrän Thorsdagen d^en 30:de finnes ingen lägenhet. Då afgå vi med ångbåten från Lübeck, dit man kommer härifrån på 6 timmar, och Söndag derpå hoppas vi vara i Stockholm.

20

Huru nära, hur nära är jag icke då redan. Ditt eget hjerta säger Dig, att jag ingenstädes dröjer, utan flyger framåt. Min otålighet vexer med hvarje dag.

Helsa alla. Melanders böcker finnas med. Gud vare hos Dig, saknade ljufva Maka liten, och hos de våra. Tusen tusen ömma kyssar och tysta tankar följa med dessa rader. Farväl, numera ett kort farväl, egen goda liten Hustru Du, mitt lifs lif och min dödsstunds hulda engel. O det är så ljuft att veta, att Du känner och tänker, saknar och glädjes som jag. Farväl, farväl! Din

30

trogne ömt älskande
J. V. S:n

96 J. L. SNELLMAN – J. V. SNELLMAN 4.X 1847
HUB, JVS handskriftssamling

40

Kuopio Den 4. October. 1847.

Min efterlängtrade och saknade Make!

Nu måste du Förlåta mig, för att jag skrifver et så kort och slarvigt bref, men tiden medger ej, denna gång. I går kommo vi hem, vi tillbringade tre veckor på Kuusilax, resan gick bra, fastän det var något kalt, jag försökte att akta Hanna, så bra, som möjligt, lite hosta hade hon redan förrenn vi reste, men nu då jag fick, bröstsafte, tror jag att den alldeles skall gifva sig. Du tror ej huru glad Calle blef, det gjorde mig ricktigt nöjd att se det han verkligt håller af oss. Han är äfven frisk, och har vexkt och blifvit en rask pojke,

50

Efter tre veckors väntan fick jag i går ditt bref från London, det var så utmärkt roligt, jag räknade efter att du ungefär efter två veckor är